

Sygn. akt VU 759/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant stażysta Katarzyna Pielużek

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 25 kwietnia 2016 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 759/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał wnioskodawczyni Z. S. prawo do emerytury od dnia 17 kwietnia 2016 roku. Kwota emerytury wyniosła 1.539,43 zł.

Od powyższej decyzji wnioskodawczyni Z. S. złożyła odwołanie w dniu 20 maja 2016 roku. Wskazała, że organ rentowy nieprawidłowo ustalił wysokość świadczenia, ponieważ do obliczenia emerytury przyjął zaniżoną wartość zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz nie zaliczył do stażu pracy okresu zarejestrowania jako osoby bezrobotnej w (...) Urzędzie Pracy.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

W okresie od dnia 1 listopada 1989 roku do dnia 29 lutego 2004 roku wnioskodawczyni Z. S. była uprawniona do renty inwalidzkiej, a następnie renty z tytułu niezdolności do pracy.

(okoliczność niesporna)

W dniu 18 września 1990 roku wnioskodawczyni złożyła do ZUS zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, wystawione przez Zakłady (...) w T. o wysokości wynagrodzeń z okresu od I do IV kwartału 1989 roku. Stosunek sumy wynagrodzeń wnioskodawczyni do sumy przeciętnego wynagrodzenia z tego okresu wyniósł 102,95%.

Na podstawie informacji zawartych w tym zaświadczeniu wyliczona została renta wnioskodawczynie decyzją z dnia 9 listopada 1990 roku.

(dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 15, decyzja z dnia 9 listopada 1990 roku k. 17-18 – w aktach ZUS)

Po dokonaniu powyższego obliczenia w okresie pobierania świadczenia rentowego wnioskodawczynie nie składała do ZUS żadnych innych dokumentów płacowych. Renta wnioskodawczynie była waloryzowana na podstawie obowiązujących przepisów.

(okoliczność niesporna)

W decyzji z dnia 10 marca 1998 roku dokonano waloryzacji świadczenia rentowego wnioskodawczynie. Wskaźnik waloryzacji wynosił 105,25%.

(dowód: decyzja z dnia 10 marca 1998 roku k. 64 – w aktach ZUS)

W dniu 9 maja 2003 roku Z. S. wniosła o ustalenie kapitału początkowego. Wskazała, że wszystkie dokumenty dotyczące zatrudnienia znajdują się w aktach rentowych.

(dowód: wniosek wraz z kwestionariuszem 1 – 2 , pismo k. 6 – w aktach ZUS)

Organ rentowy przed wyliczeniem kapitału początkowego wnioskodawczynie sporządził kserokopię złożonego do akt rentowych zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, wystawionego przez Zakłady (...) w T. o wysokości wynagrodzeń z okresu od I do IV kwartału 1989 roku. Stosunek sumy wynagrodzeń wnioskodawczynie do sumy przeciętnego wynagrodzenia z tego okresu wyniósł 102,95%. W notatce poprzedzającej obliczenie kapitału referent oraz aprobant podali, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 105,25%, wskazując, że jest to wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w wyniku jej rewaloryzacji.

(dowód: kserokopia zaświadczenia k. 8, notatka k. 11 – w aktach ZUS)

Decyzją z dnia 12 grudnia 2003 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił kapitał początkowy wnioskodawczynie na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 105,25% Podstawa wymiaru kapitału wyniosła 1.284,99 zł. ZUS przyjął do obliczenia kapitału 172 miesiące okresów składkowych oraz 45 miesięcy okresów nieskładkowych. Kapitał początkowy wyniósł 103.737,15 zł.

(dowód: decyzja z dnia 12 grudnia 2003 roku k. 14-16 – w aktach ZUS)

W dniu 1 kwietnia 2005 roku wnioskodawczynie wystąpiła z kolejnym wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, podając, że po dniu 12 września 1990 roku nigdzie nie była zatrudniona, a od 27 marca 2004 roku pobierała zasiłek dla bezrobotnych. Do wniosku załączyła zaświadczenie (...) Urzędu Pracy w T. z dnia 31 marca 2005 roku, że od dnia 19 marca 2004 roku do 31 marca 2005 roku była zarejestrowana jako bezrobotna oraz że pobrała zasiłek dla bezrobotnych od 27 marca 2004 roku do 28 lutego 2005 roku. Załączyła także zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z wykazanymi wynagrodzeniami w latach 1979 – 1990. Decyzją z dnia 20 maja 2005 roku ZUS odmówił przyznania wnioskodawczynie prawa do renty.

(dowód: wniosek o rentę wraz z kwestionariuszem k. 1 – 4, zaświadczenia k. 6, 8, decyzja z dnia 20 maja 2005 roku k. 11 – w aktach ZUS)

W dniu 14 kwietnia 2016 roku wnioskodawczynie złożyła wniosek o przyznanie emerytury, wskazując, że przebieg zatrudnienia udokumentowany jest „przy kapitale początkowym i rencie z tytułu niezdolności do pracy”. Do wniosku załączyła kserokopie odpisów skróconych aktu urodzenia dzieci oraz zaświadczenie (...) Urzędu Pracy w T. z dnia 13

kwietnia 2016 roku, że od dnia 19 marca 2004 roku do 13 listopada 2008 roku była zarejestrowana jako bezrobotna i że pobrała zasiłek dla bezrobotnych od 27 marca 2004 roku do 26 marca 2005 roku. W zaświadczeniu wskazano kwoty zasiłku.

(dowód: wniosek wraz z informacją k. 1-4, kserokopie odpisów skróconych aktu urodzenia dzieci oraz zaświadczenie (...) Urzędu Pracy w T. k. 7 – 10 – w aktach ZUS)

W związku z tym decyzją z dnia 22 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie z urzędu ustalił kapitał początkowy wnioskodawczyni na kwotę 117.522,79 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 102,95%. Podstawa wymiaru kapitału wyniosła 1.256,91 zł. ZUS przyjął do obliczenia kapitału 172 miesiące okresów składkowych oraz 68 miesięcy okresów nieskładkowych z tytułu opieki nad dziećmi. Kapitał początkowy wyniósł 117.522,79 zł.

(dowód: decyzja z dnia 22 kwietnia 2016 roku k. 22 – w aktach ZUS)

Następnie zaś w dniu 25 kwietnia 2016 roku ZUS wydał zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję. Podstawę obliczenia emerytury, zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stanowiła kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wnioskodawczyni oraz kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na jej koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura ta stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia wnioskodawczyni na emeryturę. Kwota składek z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 3.057,60 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 385.033,04 zł, średnie dalsze trwanie życia – 252,10 miesięcy, zaś kwota emerytury - 1.539,43 zł.

(dowód: decyzja z dnia 25 kwietnia 2016 roku k. 12-13 – w aktach ZUS)

Wnioskodawczyni odwołała się od decyzji z dnia 22 kwietnia 2016 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego. Prawomocnym wyrokiem z dnia 11 października 2016 roku wydanym w sprawie VU 491/16 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

(okoliczności niesporne)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni kwestionowała wysokość przyznanej emerytury. Wskazała, że organ rentowy nieprawidłowo ustalił wysokość świadczenia, ponieważ do obliczenia emerytury przyjął zaniżoną wartość zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz nie zaliczył do stażu pracy okresu zarejestrowania jako osoby bezrobotnej w (...) Urzędzie Pracy.

Mechanizm obliczania emerytury uregulowany jest w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.), zwanej dalej ustawą. Zgodnie z treścią art. 26 ust. 1 ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Natomiast w myśl art. 25 ust. 1 ustawy podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40.

Z powyższego wynika, że jednym z elementów, na podstawie, których ustalana jest wysokość emerytury, jest kapitał początkowy, zwaloryzowany w trybie art. 173 ustawy.

Dla wnioskodawczynie wysokość kapitału początkowego (podlegającego następnie waloryzacji) ustalona została decyzją z dnia 22 kwietnia 2016 roku na kwotę 117.522,79 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 102,95% (a nie jak poprzednio wskaźnik waloryzacji 105,25%). Od decyzji tej wnioskodawczynie złożyła odwołanie, które było przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu. Mianowicie w sprawie VU 491/16 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. badał prawidłowość ww. decyzji i prawomocnym wyrokiem z dnia 11 października 2016 roku oddalił odwołanie wnioskodawczynie.

Dlatego też nie można w niniejszym postępowaniu przyjąć, że wysokość kapitału początkowego, na podstawie którego wyliczone zostało świadczenie emerytalne wnioskodawczynie, jak to wnioskodawczynie podnosi w odwołaniu, została zaniżona. Zgodnie bowiem z treścią art. 366 k.p.c. wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Mając powyższe na uwadze niezasadny jest pierwszy zarzut wnioskodawczynie do zaskarżonej decyzji sformułowany w odwołaniu.

Niezasadny jest także zarzut drugi. Z ustaleń poczynionych w sprawie wynika, że wnioskodawczynie pod dniem 31 grudnia 1998 roku podlegała ubezpieczeniom społecznym wyłącznie jako osoba pobierająca zasiłek dla bezrobotnych. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami pobierającymi zasiłek dla bezrobotnych. Okres pobierania zasiłku jest zatem okresem składkowym w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Przy wniosku o emeryturę Z. S. złożyła zaświadczenie (...) Urzędu Pracy w T. z dnia 13 kwietnia 2016 roku, że od 19 marca 2004 roku do 13 listopada 2008 roku była zarejestrowana jako bezrobotna oraz, że zasiłek dla bezrobotnych pobrała od 27 marca 2004 roku do 26 marca 2005 roku. W zaświadczeniu wskazano kwoty zasiłku. Mając na uwadze treść powyższego zaświadczenia organ rentowy uwzględnił przy obliczaniu emerytury kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie wnioskodawczynie. Organ dokonał waloryzacji składek z uwzględnieniem zasad waloryzacji składek określonych w art. 25 ust. 3 – 12 ustawy. Mianowicie, waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, za który waloryzacja jest przeprowadzana, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji (art. 25 ust. 4). Waloryzacja składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek na ubezpieczenie emerytalne przez wskaźnik waloryzacji (art. 25 ust. 5), przy czym przepis art. 25 ust. 3 stanowi, że waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a. Kwota składek z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 3.057,60 zł.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.